

Téma : **NOVOVEKÁ FILOZÓFIA**

Novoveká filozofia je tretie obdobie vo [vývine filozofie](#), ktoré nasleduje po [stredovekej filozofii](#). Nadväzuje na ňu [súčasná filozofia](#). Podľa názoru niektorých autorov, v Európe začína [renesančnou filozofiou](#). Novoveká filozofia sa rozvíja v priebehu [17. stor.](#) a [18. stor.](#) a kulminuje v prvej tretine [19. stor. nemeckým klasickým idealizmom](#).

V 15. storočí v Európe doznieva [neskorá scholastika](#) a dominuje [renesančná filozofia](#). Významnou udalosťou v dejinách filozofie tohto storočia bolo založenie a činnosť [Platónskej akadémie vo Florencii \(1459\)](#).

V 16. storočí je filozofia bohatá na diela, ktoré bezprostredne uchvacujú, sú navzájom heterogénne a neobyčajne osobné. Dodnes slúžia ako živé zdroje, napr. [Montaignove Eseje](#), [Th. More](#), [Paracelsus](#), [J. Böhme](#), [Bruno](#), [F. Bacon](#).

V 17. storočí sa filozofia vyznačuje, aspoň na európskej pevnine, relatívnou jednotnosťou a plynulosťou vývoja. Učenci zápasia s rovnakými problémami, ich jednotlivé riešenia na seba nadväzujú a reagujú. K tomu vytvoril obzvlášť vhodné predpoklady práve vek, v ktorom nastúpil víťazné ťaženie rozum, ktorý sa v [renesancii](#) vyhlásil za svojprávny, a v ktorom sa ideálom všetkého poznania stáva matematika.

V 18. storočí filozofia predvádza po prvý raz široký prúd filozofickej literatúry pre verejnosť. Dominuje tu [osvietenstvo](#). [Anglické osvietenstvo](#) nachádza v [Lockovi](#) svojho prvého predstaviteľa. Locke dal anglickému svetu, ktorý vzišiel z revolúcie roku [1688](#), duchovné podložie a to i v politickom myslení. [Hume](#) je dôkladný analytik, ktorého skepsa je tvrdá a je založená na poctivom myslení s odvahou pozrieť na hraniciach do tváre nepochopiteľnému a nehovoriť o tom. Vo Francúzsku a Anglicku sa objavili aforistické a esejistické spisy znalcov sveta a ľudí; nazývame ich [moralistami](#). Ich psychologická prenikavosť ich privádza aj k filozofickému stanovisku. V sedemnástom storočí tak písali vo veľkom svete dvorov [La Rochefoucauld](#) a [La Bruyere](#), v storočí osemnástom potom [Vauvenargues](#) a [Chamfort](#). [Shaftesbury](#) je filozofom estetickej životnej disciplíny. Veľká nemecká filozofia tvorí svojou systematickou energiou a otvorenosťou pre najhlbšie a najvzdialenejšie myšlienkové celostné vzdelanie a plnosť obsahu dodnes nevyhnutný základ výchovy akéhokoľvek vážneho filozofického myslenia: [Kant](#), [Fichte](#), [Hegel](#) a [Schelling](#).

Filozofia 1. tretiny 19. storočia zahrnuje vrcholnú fázu [klasickej filozofie](#), poslednú fázu novovovekej filozofie.